

Wasa Dagblad

Wasa Dagblad Nr 6 Söndagen den 8 februari, 2026 — Fjärde årgången — ISSN 2954-2448

Här finns vi:
www.vpress.ovh
24/7

ÅBO AKADEMI

Ny rektor – Åbo Akademi sätter kurs mot förändring med Gunilla Widén!

Åbo Akademi har utsett Gunilla Widén till sin nya rektor för perioden 1 augusti 2026–31 juli 2031, efter att hon sedan april 2025 varit tillförordnad i rollen. Widén, professor i informationsvetenskap med över 120 vetenskapliga publikationer, får nu huvudansvaret för att leda det svenskspråkiga universitetet genom fortsatta förändringar och strategiskt utvecklingsarbete.

Styrelsens ordförande Dag Wallgren säger att valet var svårt men att Widén stod ut bland kandidaterna tack vare hennes gedigna akademiska erfarenhet och ledarskap. Den nya rektorn kommer att ha stort fokus på att stärka Åbo Akademis position både nationellt och internationellt, samtidigt som universitetets interna struktur och ekonomi är under omställning.

Widéns forskning rör sam-

hälleliga informationsmiljöer, informationens roll i organisationer och ungas informationsbeteenden – ämnen som ses som strategiskt viktiga i en tid av snabb digital omställning. Hennes mandatperiod sträcker sig fem år framåt, och många i akademien hoppas att hennes ledarskap ska föra Åbo Akademi in i en ny era.

Källa: Åbo Akademi pressmeddelande – Gunilla Widén är ny rektor, 27 janu-

VR

Pendolineturer till Vasa minskar i en månad

Pendolineturerna mellan Seinäjoki och Vasa kommer att minskas under perioden 7 februari–13 mars 2026, meddelar VR. Orsaken är att ett Pendolino-tåg plötsligt tagits ur trafik samtidigt som det kalla vintervädret har ökat behovet av underhåll och service på tågen.

Flera turer längs sträckan kommer att ställas in, och även vissa avgångar mellan Helsingfors och Vasa påverkas. Resenärer som har köpt biljett till ett inställt tåg får automatiskt erbjudande om plats på ett annat tåg eller kan välja att avboka och få pengarna tillbaka via VR:s digitala tjänster.

VR uppmanar passagerare att kontrollera sin

resa i god tid före avgång i VR-appen eller på vr.fi, där inställda turer också uppdateras. Kaus- och periodbiljetter med start eller slutstation i Vasa eller Tervajoki förlängs automatiskt med 35 dagar som kompensation utan att resenären behöver göra något. Lähde / Källor / Source: VR-Yhtymä tiedote: Perumme osan Vaasan Pendolino-vuoroista 7.2.–13.3.

Veckans bild:

Bänkskuddardagen den 5.2.2026

STATISTIKCENTRALEN

Statistikcentralen: Misshandel ökade kraftigt förra året

Enligt den senaste brotts- och tvångsmedelsstatistiken från Statistikcentralen har antalet polisanmälda misshandelsfall ökat betydligt i Finland under förra året. Totalt rapporterades omkring 44 600 misshandelsbrott, vilket är 7,4 % fler än året innan och det högsta

antalet som någonsin registrerats.

Ökningen syns både i privatpersonen hem och i offentliga miljöer. I hemmen anmäldes drygt 8 % fler fall, medan antalet misshandelsanmälningar på allmänna platser steg med nästan 6 %.

Samtidigt rapporteras en ökning av allvarliga misshandelsfall, även om lättare fall

minskat något. Statistiken visar också att andra våldsbrott riktade mot liv och hälsa ökat totalt sett.

Statistikcentralens överaktuarie Kimmo Haapakangas säger att utvecklingen är en signal om att våldsbrottens karaktär förändras och att trygghetsfrågor behöver tas på allvar.

Källa: Statistikcentralen / Brotts- och tvångsmedelssta-

SVENSKA STUDIEFONDEN

Sista chansen: Få tusentals euro för dina studier – Studiefondens deadline närmar sig!

Nu står tusentals svenskspråkiga studenter i Finland inför en stor möjlighet att lätta på studiekostnader – men tiden rinner ut! Svenska Studiefonden har öppnat sin årliga ansökningsperiod i februari för ekonomiskt stöd till heltidsstudier vid högskola eller universitet, både i Finland och utomlands.

För dig som studerar på kandidat- eller magisternivå betyder det här konkret pengar till hyra, kurslitteratur, dator, resor eller till och med utbytes-

studier. Du kan söka stipendium för allt från studiematerial till längre utlandsvistelser som räknas till examen – men ansökan måste vara inne innan februari är slut.

Kravet är att du är finsk medborgare eller fast bosatt i Finland, studerar på heltid och har svenska som modersmål eller studiespråk. Du kan bara få stipendiet en gång och det gäller din första examen på ak-tuell utbildningsnivå. Staten, samarbetsstiftelser och kulturinstitutioner står bakom fon-

dens pengar, som i fjol delade ut nästan en miljon euro till studerande.

För många kan ett sådant stipendium vara skillnaden mellan att gnetta ihop vardagen eller kunna fokusera helhjärtat på studierna, särskilt i tider med höga levnadskostnader. Så om du planerar att plugga, resa som utbytesstudent eller behöver extra stöd: ansök nu innan tiden går ut!

Källa: Svenska Studiefonden – Studerande (Studiefonden.fi)

I DAG

LEDARE

Bli inte lurad – Annonser för ”mirakelmediciner” med bild av någon känd läkare är falska

Sociala medier svämmar över annonser som påstår att kända läkare rekommenderar kosttillskott, mirakelmedel eller ”botemedel” mot allt från ledvärk till metabolismproblem. Men här är sanningen: riktiga läkare gör aldrig reklam för mediciner eller hälso-produkter på Facebook eller Instagram.

Under de senaste månaderna har allt fler fall av falska annonser uppdagats där bedragare använder kända läkarnamn, bilder eller till och med AI-skapade videor – så kallade deepfakes – för att lura konsumenter att köpa produkter som i verkligheten saknar vetenskapligt stöd och kan vara skadliga. I flera fall har erbjuden vara visat sig vara helt vanlig potatisstärkelse, trots att annonsen påstod annat.

Läkare över hela Europa har reagerat

med bestörtning. De ser hur deras identiteter ”stjäls” för att skapa falsk trovärdighet åt produkter som inte är godkända av medicinska myndigheter. I Irland varnade den nationella läkarföreningen allmänheten om att sådana falska annonser cirkulerar och uppmanade folk att vara vaksamma. I Finland varnade Fimea redan i somras för webbannonser som felaktigt använde myndighetens namn och logo för att ge sken av legitimitet.

Annonssplattformar som Facebook, Instagram och TikTok brottas med problemet. Även när en falsk annons tas bort dyker ofta nya upp direkt efteråt – ibland med ett nytt namn på en ”expert”. Eftersom tekniken för att skapa övertygande falska ansikten blir allt mer tillgänglig, är det numera enkelt för bedragare att producera material som ser äkta ut för den ovane användaren.

Hur undviker du att bli lurad?

- Kolla alltid källan – legitima medicinska rekommendationer ges inte genom sociala reklamer.
- Sök efter produkten i officiella register hos medicinska myndigheter.
- Använd sunt förnuft – om något låter för bra för att vara sant, är det ofta det.

Det här är inte bara konsumentbedrägeri – det är en risk för din hälsa. Läkare påminner om att du alltid ska vända dig till en kvalificerad vårdgivare för medicinska råd, inte klicka på en sponsrad video.

Källa: Lääkärilehti – Harvinaisen vastenmielistä toimintaa, 30.1.2026

NYHETER

VACCINATIONER

THL: Ny påminnelsefunktion i OmaKanta – vaccinuppmaningar direkt i mobilen

Från och med nu kommer den finska hälso-tjänstappen OmaKanta att skicka påminnelser om stelkramps- och difterivaccin till användare

i specifika åldersgrupper. Appen påminner personer som är 25, 45 och 65 år om att ta sina booster-doser enligt det nationella vaccinations-

programmet. Detta gör OmaKanta till den enda appen i Finland som automatiskt påminner om dessa vuxenvaccinationer.

Vacciner som ges sällan riskerar lätt att glömmas bort, men påminnelserna kan hjälpa många att hålla sitt skydd mot allvarliga infektionssjukdomar uppdaterat. För 25-åringar ingår också påminnelse om kikhostevaccinets booster.

Appen skickar notiser till användare som godkänt aviseringar i sina inställningar, och tjänsten är en del av en digital satsning för att stöda folkhälsa.

Hälsovårdsmyndigheter ser det som ett enkelt men viktigt steg för att förhindra sjukdomar som kan vara svåra att få senare i livet, samtidigt som det gör det lättare att sköta sin egen hälsa digitalt.
Källa: THL

WÄRTSILÄ

Wärtsilä satsar enormt – investerar 140 miljoner i Vasa för att möta global energiefterfrågan

Teknologijätten Wärtsilä gör nu en av de största industrisatsningarna i Finland på senare år – ett investeringsteg på cirka 140 miljoner euro för att utöka produktionskapaciteten med hela 35 % vid sitt Sustainable Technology Hub (STH) i Vasa. Syftet? Att vara redo när världens behov av kraftlösningar och marinteknik exploderar.

Expansionen innebär fler motorer och avancera-

de energikomponenter i produktion, vilket ska göra företaget konkurrenskraftigare globalt inom både energi- och marint sektor. Företagsledningen pekar på att efterfrågan på pålitlig el och bränsleeffektiv teknik just nu är i kraftig tillväxt, särskilt när industrier elektrifieras, datacenter växer och sjöfarten ställer krav på effektivare bränslelösningar.

Den utökade kapaciteten byggs in i en utvidgning

av STH-anläggningen som redan planerats, och projektet beräknas vara i drift i början av 2028. STH har blivit en central plats för Wärtsiläs innovationer, där alla motorer tillverkas och tusentals experter samarbetar.

Med denna satsning befäster Wärtsilä sin roll som en global leverantör av energieffektiva lösningar i en tid då världen behöver stabil och flexibel kraftproduktion mer än någonsin – och Vasa blir ännu viktigare i kampen om industrins framtid.

Källa: Wärtsilä pressmeddelande, 4 februari 2026

Bildtext: Wärtsilä utökar sin produktionskapacitet i Finland ytterligare med 35 % för att möta den globala ökningen av efterfrågan inom energi och marin © Wärtsilä

Photo Supplement

NYHETER

CHRISTOFFER INGO

SFP:s Ingo varnar: Rysslands hybridpåverkan är inte över – ”Andra EU-länder måste förbereda sig”

”Europols roll i kampen mot internationell brottslighet är en nyckedel av vår integrerade region. Former av brott förändras ständigt, så det är viktigt att övervaka hur vi också kan förebygga framtida hot mot våra samhällen genom omfattande europeiskt samarbete,” säger Ingo

Finlands säkerhet är hotad, trots att gränsen är stängd. Den svenska riksdagsgruppens ledamot Christoffer Ingo deltog i Europols säkerhetsmöte på Cypern. Enligt honom kan Ryssland slå till oväntat – och hotet kommer kanske inte som gränsöverskri-

danden.

I Europols parlamentariska tillsynsgrupps möte behandlades Rysslands hybridpåverkan, människohandel och ekonomisk brottslighet.

Ingo betonade att andra EU-länder måste hålla sig vaksamma.

”Finland satsar kraftigt på polisen, Gränsbevakningen och Säkerhetspolisen”, sä-

ger Ingo. Även om Finlands östgräns är strikt bevakad kan hotet komma från annat håll – till exempel som cyberattacker eller påverkansoperationer.

Finland förbereder sig, men behöver stöd från EU. Samarbete via Europol är avgörande för att bekämpa hybridhotet.

Källa: STT Info - Svenska folkpartiet

KUOROFESTIVAALI

VAASAN KUOROFESTIVAALI TÄYTTÄÄ 32 VUOTTA – HUIKKIJOITA, SINFORNETTA JA KLASSIKOITA KÄYDÄÄN LÄPI

Vaasan kaupunki valmistautuu juhlimaan merkkipaalua, kun jo 32. peräkkäinen Vaasan Kuorofestivaali täyttää kaupungin kuorolauluilla 14.-17. toukokuuta 2026. Nelipäiväinen musiikkijuhla lupaa monipuolista ohjelmaa kaikenikäisille ja maakuun.

Festivaalin kärkinähtiin kuuluvat muun muassa suomalaisen a cappella

-musiikin mestari Club for Five, joka esiintyy lauantaina Ritz-klubilla. Yhtyeen repertuaari kuljettaa kuulijaa suomalaisen musiikin läpi eri aikakausilta. Myös Suomen Naiskuoroliiton vuoden kuoroksi valittu Jyväskylän naislaulajat saapuu Vaasan kaupungintalolle. Perjantaina täysi kuppi kuulijoiden odottaa, kun Helsingin kamarikuoro esiintyy Vaasan kirkossa yhdessä Vaasan kaupunginorkesterin kanssa, ja ohjelmassa ovat muun muassa

Rautavaaran ja Beethovenin teokset. Päivä on täynnä musiikkia: Wasa Sinfonietta ja Lapsikuoro Estradi tuovat lavalle Pikku Anka Vaakunokka -esityksen.

Festivaali on tapahtuma, joka yhdistää ammattilaiset ja harrastajat. Ohjelmassa on lisäksi runsaasti ilmaisia konsertteja eri puolilla kaupunkia.

Lähde: Vaasan kaupunki - Vasa stad / Tiedote 15.1.2026

VASA

Vasas kulturstöd nu: Pengarna är utdelade – se om din favorit får stöd!

Kulturstöden har nu delats ut i Vasa. Stadens kultur- och idrottsnämnd har beviljat stöd till ett värde av över 218 000 euro för år 2026. Finansieringen består av kulturstöd (196 400 €), hyressubvention för Funkkis lokaler (över 22 000 €) och stöd för vänortssamarbete.

Kultur- och bibliotekschefen Sanna Bondas berättar om en intressant utveckling: antalet ansökningar ökade något, men den begärda summan steg hela 37 % jämfört med föregående år. ”Detta beror framför allt på ansökningar om verksamhetsstöd”, säger Bondas. Av totalt 81 ansökningar gällde 39 projektbidrag och 42 verksamhetsstöd.

Stödet gynnar bland annat konstnärer, musikprojekt, en barnteaterproduktion och Vähäkyrö ungdoms konstverkstad. Hyressubvention för Funkkis beviljades till ett rekordstort antal – 22 kulturaktörer.

Objektunderstöd fick:

Ahlbäck, Cata	1 500 €
Blåfield, Paula	2 000 €
Gelain, Valentina	1 500 €
Improvisaatioteatteri Intopiukeet ry	1 500 €
Kauppinen, Miikka	1 000 €
Kivioja, Vesa-Matti	600 €
Koivumäki, Vesa	1 000 €
Mäenpää, Arto	2 000 €
Scenkonstkollektiv	2 000 €
Brändö stadsdelsförening	1 500 €
Penttinen, Reija	1 500 €
Rantamäki, Jenni	1 700 €
Sri Lankan Association of Vaasa ry	lokalstöd för Drama-salen
Finlands biblioteks-museiförening	600 €
Tanttari, Piritta	1 500 €
Vasa-Korsholm Guider rf	800 €
Vaasan Musiikkiluukkien Tuki ry	lokalstöd för stads-huset
Vaasan Varttuneet Ystävät ry	500 €
Wilenius, Hugo	1 500 €
Österlund, Jenni	600 €

Verksamhetsunderstöd fick:

Treåriga

Nukketeatteriyhdistys Pikku Aasi ry (2024–2026)	8 000 €
Pohjanmaan tanssi ry, Dans i Österbotten rf (2026–2028)	8 000 €
Sundom bygdeförening rf (2024–2026)	8 000 €
Vasa Konstnärsgille ry (2026–2028)	10 000 €
Ettåriga	
65Hz ry	2 000 €
Edvinstigens Traditionsällskap rf	1 000 €
Filmcentrum Botnia	8 000 €
Filmkollektivet Ekta rf	500 €
Filmverkstaden rf	5 000 €
Finland Ukraina Ostrobotniiia Kalyna rf	500 €
Föreningen Brage i Vasa r.f.	3 500 €
Katukulttuuri ry	4 000 €
Musikfestspelen Korsholm	38 000 €
Kpanlogo Yede ry	1 000 €
Offside rf	600 €
Ristinummen Musiikkikoulu ry	5 000 €
Skafferiet Ritz	5 000 €
Taito Etelä-Pohjanmaa ry	8 000 €
Tanssimajakka ry	4 000 €
The Doo-Bop Club rf	2 000 €
UFin Art Terra	1 000 €
Understödsföreningen Musikplattform Gerby rf	2 000 €
Vaasa Jazz Club ry	2 000 €
Vasa Kammarmusiker r.y.	3 500 €
Vasa Sjöhistoriska Förening r.y.	5 000 €
Vasa konstgrafiker r.y.	2 000 €
Vasa Konstklubb	1 500 €
Vasa Veteranbilssällskap ry	2 000 €
Vasa Studentteater Rampen	7 000 €
Vasa baroque	15 000 €
Vähäkyrö-Seura ry	3 500 €
Österbottens Försvargille - Pohjanmaan Maanpuolustuskilta r.f.	3 500 €
Österbottens hantverk	
Källa: Vaasan kaupunki - Vasa stad / Tiedote 6.2.2026	3 000 €

POTATISVECKAN 9-15.2.2026

Potatisen är en ovärderlig hjälte för mattrygghet

I Finland är potatis inte bara ett simpelt tillbehör – det är en verklig vardagshjälte och en central del av landets mattrygghet. Missförstå inte: potatis är inte en gammalmodig rest från gårdagens kök, utan en modern och robust produkt som håller landet mätt och tryggt.

Potatis stärker mattryggheten i Finland

Den inhemska potatisproduktionen är stabil och spridd över stora delar av landet. År 2025 odlades peruna på tusentals hektar mark med betydande skördar som lagras effektivt för att hålla ut genom året. Detta bidrar till Finland står

starkt när det gäller matens tillgänglighet, pris och kvalitet även i tider av osäkerhet.

Potatis är också ett prisvärt alternativ för hushåll och kan samtidigt anpassas till många olika kost-behov tack vare dess neutrala smak och näringsinnehåll.

Näring och användbarhet

Potatis är glutenfri och laktosfri, innehåller komplexa kolhydrater, vitaminer som C och B-gruppens vitaminer samt mineraler som kalium och magnesium. Den är ett bra komplement i en balanserad kost och rekommenderas av näringsexperter som en del av hälsosam matlagning. Dessutom är potatis klimatsmart – den växer bra i Finland med liten miljöpåverkan och skapar mat från lokala re-

surser.

Felaktiga idéer att undvika

Låt dig inte vilseledas av upplevelsen att potatis är "bara tråkiga kolhydrater". Rätt tillagat är potatis ett näringsrikt och mångsidigt livsmedel som bidrar till både vardagsmat och festmåltider.

Sammanfattning:

- Potatis är en nyckelspelare för Finlands mattrygghet.

- Den är näringsrik, prisvärd och lätt att lagra.

- Potatis bidrar till trygg tillgång till mat året runt.

Källa: STT-meddelande: Kotimainen peruna on ruokaturvan supersankari (MTK ry, 3.2.2026)

OCKSÅ LÖKVECKAN FIRADES NYLIGEN

Finländsk lök finns nu rikligt och är ett smakligt och näringsrikt livsmedel

Den enkla lökens tid har kommit! Efter en vinterhelg av fester och festmåltider återvänder många till vardagsmatens grunder – och just nu finns rikligt med svenskodlad lök i butik. Veckan 19.–25 januari 2026 hyllades denna oundgängliga ingrediens i köket.

Lökens temavecka vill uppmärksamma hur mångsidig och viktig denna grönsak är i vardagsmaten. Färska svenska lökar av olika sorter – gul lök, röd lök, schalottenlök, vitlök, specialsorter samt gräslök – finns nu i stora mängder tack vare förra sommarens gynnsamma väder och rikliga skördar.

En historisk vardagsgrönsak

Lök har odlats i Norden under lång tid. Från att ha varit en del av trädgårdarna på herrgårdar och prästgårdar spreds den snart till allmänna kök och blev en stapelvara i svensk matlagning. I dag odlas lök i stora delar av landet, vilket ger trygg tillgång året runt.

MTK:s expert Mika Virta-

nen betonar att de goda lagringsmöjligheterna och stora mängderna i lager gör att svensk lök är lätt att använda i köket året om. Löken är också en näringsrik grönsak som bidrar med vitaminer som C, B och K samt mineraler som kalium och magnesium.

I köket – från soppa till sallad

Lökens roll i matlagning är oöverträffad. Från varma soppor och långkok till fräscha sallader och ugnsrätter – lök ger smak, doft och djup. Livsmedelsexperten Heidi Siivonen tipsar: "Att fräsa lök långsamt på låg värme tills den blir genomskinlig, men inte brun, ger en mild och fyllig smak som pas-sar perfekt i vintergrytor."

Temaveckan är också en påminnelse om att lokalproducerade råvaror inte bara smakar bättre utan också stärker vår matkultur och ekonomi. Så experimentera med lök i köket – det är en grönsak som verkligen gör skillnad.

Källa: STT-meddelande: Kotimaista sipulia on nyt runsaasti – teemaviikko nostaa esiin talven arkisuo-sikin (MTK ry, 15.1.2026)

Kuvat: Sipuleita MTK ai-neistopankki Oikeudet kuvan käyttöön annetaan

MALAX

Ny workshop i Malax – så här kan du påverka kommunens digitala framtid!

Malax kommun bjuder in invånare till en praktisk workshop om bättre kommunikation och med-delanden från kommunen. Den 18 februari får deltagare utforska hur information kan bli tydligare, mer begriplig och mer användarvänlig – och dessutom få 25 euro som tack för deltagande. Intresset väntas stort när kommunen vill lyssna på medborgarnas idéer inför framtida digitala satsningar.

Källa: <https://www.malax.fi/nyheter/inbjudan-att-delta-i-workshop>

MALAX

Ungdomar får röst i Malax – särskilt tillfälle för frågor ska locka unga!

I Malax inleds nu en ny möjlighet för barn och unga att påverka kommunens beslut. Genom ett sär-skilt tillfälle kan unga lämna frågor och idéer inför kommande politiska diskussioner. Initiativet öpp-nar upp för röster från 0–29 år om allt från fritidsmöjligheter till digitala lösningar. Kommunen uppmuntrar deltagande och betonar att unga verkligen kan göra skillnad med sina synpunkter!

Källa: <https://www.malax.fi/nyheter/horande-av-barn-och-unga>

MALAX

Unik affischutställning om Sankt Olof visas på biblioteket i Malax!

Just nu visas en uppseendeväckande affischutställning på Malax bibliotek som berättar om pilgrims-leden St Olav och dess kulturarv. Utställningen lyfter fram historiska spår av Sankt Olof i Österbot-ten, med bilder som fascinerar både historia- och kulturintresserade. Intresset är stort och utläm-nande bidrar till att öka förståelsen för regionens betydelse i nordisk pilgrims- och kulturtradition.

Källa: <https://www.malax.fi/nyheter/affischutstallningen-i-spa-ren-av-sankt-olof-kan-ses-pa-biblioteket>

ÖSTERBOTTEN

Pilgrimsvandring i Österbotten växer – 500 km ny led lockar naturälskare!

Nu lanseras St Olav Ostrobothnia, Österbottens egna pilgrimsled på cirka 500 kilometer som knyter samman kuststäder från Karleby till Kristinestad. Leden är certifierad som en del av den berömda St Olavsleden och erbjuder både natur, kultur och en möjlighet att koppla bort vardagens stress. Ett nytt pilgrimscenter i Vasa ger information och stämpling för den som vill prova en delsträcka.

Källa: <https://stolavostrobothnia.fi/>

KORSHOLM

Ruusa Viljanen Rossi utsedd till Årets Gunnar – hyllad i Korsholm!

Ruusa Viljanen Rossi har utsetts till Årets Gunnar 2025 i Korsholm, en prestigefylld utnämning som belönar engagemang och insatser för lokalsamhället. Pristagaren hyllas för sin insats inom kultur och socialt arbete, där hon skapat nya mötesplatser och gjort skillnad för unga och gamla. Kommunborna firar nu den folkkära eldsjelen – och fler överraskningar sägs vara på väg.

Källa: <https://korsholm.fi/2026/01/ruusa-viljanen-rossi-ar-arets-gunnar-2025>

KORSHOLM

Hållbar turism i Kvarkens skärgård – avslutningsseminarium samlar aktörer!

Korsholms kommun och partners arrangerar ett avslutande seminarium för projektet Hållbar turism i Kvarkens skärgård. Fokus ligger på hur regionens unika natur och kulturlandskap kan locka fler besökare utan att skada miljön. Seminariet ska belysa nya insikter, partnerskap och framtida sats-ningar som kan göra Kvarken till ett föredöme för grön turism i Norden.

Källa: <https://korsholm.fi/2026/01/slutseminarium-hallbar-turism-kvarkens-skar-gard>

RIKSDAGENS ÖPPNANDE

Presidenten vid Riksdagens öppnande: USA håller på att förvandlas

Republikens president Alexander Stubb höll ett tal vid riksmötets öppnande den 4 februari 2026. Foto: Matti Porre/Republikens presidents kansli

I sitt tal vid riksdagens öppnande den 4 februari 2026 gav Finlands president Alexander Stubb en skarp analys av en värld i omvandling – och riktade oväntat hård kritik mot USA:s utrikespolitiska riktning. Enligt Stubb är tiden efter kalla kriget definitivt förbi och en ny världsordning håller på att ta form.

Stubb betonade att världen står inför tre stora maktdrivkrafter: Rysslands aggression i Ukraina, Kinas ökade inflytande och en ny amerikansk utrikespolitik som i allt högre grad prioriterar andra regioner än Europa. Han pekade särskilt på att USA:s nuvarande administrations ideologi inte längre överensstämmer med europeiska värderingar och den internationella ordning som väst byggt upp efter andra världskriget.

– Vi måste ärligt erkänna att USA förändras, sa Stubb och kallade USA fortfarande en viktig allierad, men med förändrade prioriteringar som ställer Europa i skuggan.

Talets ton var allvarlig och tydligt avsedd att få beslutsfattare att vakna inför en osäker framtid där Europa inte längre kan ta USA:s stöd för givet, och där samarbetet inom Nato och EU måste fördjupas. Stubb framhöll att det internatio-

nella systemet, inklusive FN och andra institutioner, står inför betydande utmaningar när stormakter omdefinierar sina roller.

Presidentens analys kommer i en tid då transatlantiska relationer är spända, bland annat efter kontroverser kring frågor som Grönland och prioriteringar i USA:s säkerhetspolitik. Stubb gjorde klart att Finland är berett att "uppdatera sin egen utrikes- och säkerhetspolitik" för att möta

dessa förändringar – utan att helt överge samarbetet med Washington.

Talets politiska signaler är betydande: Europeiska stater uppmanas att stå mer samman, förstärka sina egna institutioner och inte förlita sig på traditionella allierade i samma utsträckning som tidigare. Världspolitiken, enligt Stubb, är i omvandling och kräver nytänkande strategier och ökat europeiskt ansvarstagande.

THL

Ny super-matregel – så ska de som arbetar äta för att hålla formen!

En ny arbetsplats-matrekommendation lanseras nu för att få anställda att må bättre och orka mer under arbetsdagen. Rekommendationen, publicerad av THL och statens näringsråd, ger konkreta råd att äta rätt under schemalagd arbetstid – även för dem med oregelbundna skift eller tuffa arbetsförhållanden. Syftet är att minska folksjukdomar genom färre fetter, mer grönsaker och bättre balans, vilket också kan minska sociala hälsoklyftor. Kritiker varnar dock för att tickande sjukvårdskostnader inte botas bara med bättre lunchlådor.

Källa: THL – Uusi työaika koskeva ruokailusuositus edistää terveellistä ravitsemusta

THL

Chockerande spelvarning – THL presenterar riskgränser och speltest!

HELSINGFORS – Nu sätter THL ner foten: nya riskgränser för spelande ska hjälpa finländska spelare undvika att falla ner i spelberoende-fällan. Med lanseringen av ett officiellt speltest och en så kallad spelmens trovärdsrad kan alla snabbt se om spelandet är på väg att bli farligt. Initiativet kommer efter oro för att fler unga och vuxna satsar allt mer pengar och tid – och att problemen ofta upptäcks för sent. Vissa kritiker menar att gränserna fortfarande är för snäva eller för oklara. Källa: THL – THL lanseeraa uudet rahapelalaamisen riskirajat ja rahapelitestin

STATISTIKCENTRALEN

Hotellrekord i Finland – julmånaden slår alla tidigare!

December 2025 blev en rekordmånad för turismen i Finland! Statistiska centralbyrån kan avslöja att antalet turistnätter i december slog alla tidigare rekord – fler människor än någonsin sov över på hotell, vandrarhem och andra boenden. Trenden tros drivas av både vinterturister som jagar nordljus, sportevenemang och affärsresenärer. Branschen törstar efter ännu fler rekord men varnar att kapacitet kan bli en flaskhals. Källa: Matkailijoiden yöpymisissä rikottiin ennätysiä joulukuussa – Statistiska centralbyrån

VASA STADSTEATER

Skandal på scenen – Totuus avslöjar lögnernas pris i Vaasa!

En förförlisk komedi om svek, lögn och förlorad kontroll har landat på finsk mark – för första gången någonsin. Florian Zellers kulturförklarade pjäs Totuus (franska La Vérité) har premiär den 12 februari 2026 på Vaasan kaupunginteatteri, och publiken kan förbereda sig på ett drama där ingen relation är vad den verkar vara.

I centrum står Vincent, fast i kärlekstriangelns trassliga nät. Gift med Sophie, förälskad i Pauls

hustru Alice – och övertygad om att sanningen ibland måste tigas för att bevaras. Men ju fler lögnar som hopas upp, desto farligare blir spelet när hemligheter hotar att spränga allting i bitar.

Pjäsen, som tidigare hyllats internationellt för sin knivskarpa blick på mänsklig bluff och manipulation, har nått scenrum i över 30 länder. Den är lika rolig som obehaglig – och lämnar publiken att

fundera: kan kärlek överleva när sanningen kommer fram?

Regissören Emma Mattila lovar en föreställning full av humor, dramatik och oväntade vändningar, där publiken upptäcker att även de närmaste relationerna kanske är byggda på halvsanningar.

Källa: Florian Zellers Totuus har premiär i Vaasa 12.2.2026
Bild: Totuus (2026). Toni Ikola och Milla Kangas. Kuva Guillaume Roujas

VASA UNIVERSITET

Ny revolutionerande automatik – lämna in gamla kläder och få betalt!

Nu kan det bli betydligt enklare att lämna in gamla kläder – och till och med tjäna pengar på det. Forskare från VTT och Vaasan universitetet samarbetar med Pääkaupunkiseudun Kierätykeskeskus och Emmy Clothing Company för att utveckla en unik TexMat-insamlingsmaskin som belönar dig direkt när du lämnar in dina textilier. Systemet använder AI och kommande digitala produktpass för att automatiskt avgöra om plagget kan säljas vidare eller ska återvinnas.

TexMat-maskinen ska göra insamlingen både enkelt och lönsamt för konsumenten – du behöver inte själv sortera efter skick eller typ. Alla kläder lämnas i samma maskin och sorteras automatiskt till bästa återanvändning eller återvinning, och när plagget säljs får du pengar tillbaka direkt till dig.

Projektet syftar till att kraftigt öka återvinningen av textilier i Europa, där varje person i snitt slänger omkring 16 kg textilavfall per år – men bara en bråkdel faktiskt återvinns i dag.

Källa: VTT och Vaasan universitetet utvecklar användarvänlig TexMat-insamlingsmaskin för begagnade kläder. Bild: Vasa Universitet

ARTEMIS II

Otroligt NASA-foto – Fullmånen svävar över Artemis II! Avfärden uppskjuten till mars

USA – Ett spektakulärt foto har publicerats från NASA som fångar fullmånen svävande majestätiskt över Artemis II-rymdfarkosten. Bilden, tagen i omloppsbana runt jorden, hyllas som ett av årets mest ikoniska rymdfoton. Artemis II-uppdraget markerar ett viktigt steg i människans återkomst till månens närhet och banar väg för framtida månländningar. Rymdentusiaster världen över jublar – och bilderna sprids som viral eld.

Källa: NASA – Full Moon over Artemis II
Bild: NASA/Sam Lott

BIOGRAFISKT BIBLIOTEK

KVINNOR BERÄTTAR

Det biografiska biblioteket Kvinnor berättar firar 11-års-jubileum – mer än 1340 kvinnors berättelser finns redan nedtecknade

Kvinnors erfarenheter, handlingar och inflytande i samhället har länge varit underrepresenterade i historieskrivningen. Det biografiska biblioteket Naisten Ääni, Kvinnor berättar, som grundades för elva år sedan, har vänt på denna trend genom att samla in och publicera finländska kvinnors livshistorier på nätet.

Hittills har mer än 1300 biografier redan sammanställts, och arbetet pågår fortfarande!

Projektet Naisten Ääni Kvinnor berättar initierades av Finlands Kvinnoförbund och har under årens lopp vuxit till att bli en betydande del av den finländska historieskrivningen. Syftet med projektet är att dokumentera och dela information om hur kvinnor har bidragit till samhället, hur de har levt och vilka utmaningar de har övervunnit. År 2017 godkändes projektet Women's Voice som ett Finland 100-projekt.

Exempel på biografier med anknytning till Vasa är Irma Rewell, Ritva Hyöky, Eeva Kauppi, Alexandra Frosterus-Sältin och Rosina Heikel.

År 2024 nåddes en betydande milstolpe när den tusende biografen lades till i biografibiblioteket. För närvarande finns det mer än 1350 berättelser, inklusive minst 50 kvinnor från Vasa, vars liv och inflytande syns lokalt och nationellt

I det biografiska biblioteket finns nästan alla yrkesgrupper i Finland

Här är några exempel på antalet biografier som nämner ett visst yrke eller position:

- Merchant 80 biografier
- Lärare 77 biografier
- Sekreterare 79 biografier
- Författare 77 biografier
- Professor 67 biografier
- Lotta 63 biografier
- Konstnär 63 biografier
- Kyrkoherde 61 biografier
- Riksdagsledamot 59 biografier
- Doktor 57 biografier
- Skådespelare 55 biografier
- Präst 54 biografier
- Barnmorska 49 biografier
- Sjuksköterska 41 biografier
- Diakonissa 37 biografier
- Lokalvårdare 32 biografier
- Krigsveteran 18 biografier
- Operasångare 11 biografier
- Biblioteksassistent 1 biografi

Ett typiskt exempel på en riktigt intressant historia är biografen om Beata Lundahl. I slutet av 1700-talet var Brahestad en av de städer där man hade anställt en utbildad barnmorska. I Brahestad hade Beata Lundahl en lång karriär på 57 år som barnmorska eller parnmorska. När barnmorskan tillträdde annonserades hennes namn i alla kyrkor i området. Bostadsorten måste vara känd för alla och en yrkesbricka måste hängas upp på tröskeln. Under sin karriär hjälpte Beata 2 000 barn till världen.

Irma Rewell - Vaasan oopperan sielu

Kirjoittaja: Katriina Korkman

Sauli ja Merita Kentalan seitsemästä lapsesta vanhin, Irma Lahja syntyi viattomien lasten päivänä 1929 Kaustisella. Hänet vihittiin 1954 Vaasassa Tauno Emil Oskar Rewellin kanssa. Tauno Rewell toimi 1960-luvulla maan suurimpiin rautakauppoihin kuuluvan Vaasan Teräksen toimitusjohtajana. Hän oli vuosikymmenten ajan tunnettu hahmo Pohjanmaan ja Vaasan elinkeinoelämässä ja sai ansiostaan kauppaneuvoksen arvon.

Irma Rewell edusti urheilukilpailuissa Vaasan Vasanaa lajeinaan 100 metrin juoksu, aitaajuoksu ja pituushyppy. Hänen voitontaltonsa oli erityisen vahva: Rewell lähti aina kisaan voittamaan. Tarmokas ja määrätietoinen nainen oli jo nuorena lahjakas. Rewell opiskeli Helsingin yliopistossa liikuntatieteitä ja toimi opintojen jälkeen vuosina 1957–1990 Vaasan yhteiskoulun liikunnan ja terveysopin vanhempana lehtorina. Opettajana hän oli tiukka, mutta persoonallinen ja kannustava. Hän korosti erityisesti arkiliikunnan merkitystä. Naisten aseman ajaminen iskostui oppilaisiin jo varhain tyttöjen oman liikunnanopettajan toimesta. Opettaja Rewell kehotti äänestämään naisia.

Lue lisää - Läs mera
www.naistenaani.fi

Eeva Kauppi - arvostettu oikeuspsykiatri ja vahva yhteiskunnallinen vaikuttaja

Kirjoittaja: Marjatta Björkås

Eeva Kaupin kunden sanan hento-ohje: "Tajavaa rakkaus, valvottu vapaus, lempeä väkivalta"

Lapsuus

Eeva Ottilia Kauppi syntyi vuonna 1921 Mäntylän suurperheen kymmen-tenä lapsena. Perheeseen syntyi yhdeksän lasta, joista yksi poika kuoli maassa raivaukseen espanjankuumetta. Isä oli torpan poika Kaarlo Vihtori Haavisto, joka toimi lehtorina Sigrid Ottilia Tammen kotitalossa.

Sigrid ihastui talon lehtorin ja sai alkuvastustuksen jälkeen vanhempiensa suostuksen avioliiton solmimiseen. Nuorelleparille annettiin jopa rahoitus tilan ostoon Kokemäen Kaurolasta. Silloisen tavon mukaan nuori isäntä raivasi suosta luvunsa saaden niin perheelleen keskikokoisen maatilan, jossa oli 20 ha viljeltyä ja 40 ha metsää. Sigridin isän vaatimuk-

Lue lisää - Läs mera
www.naistenaani.fi

Alexandra Theodora Frosterus-Sältin, unohdettu vaasalainen taiteilija

Kuuntele

Kuka on Suomen tunnetuin ja samalla unohdettuin naispuolinen taiteilija? Kenen teoksia miljoonat suomalaiset ovat ihastelleet yli sadan vuoden ajan? Kuka vaasalainen taiteilija on ollut unohdettu kymmeniä vuosien ajan ilman, että Vaasassa olisi ainostakaan muistomerkkiä tai patsasta hänelle, pöytämuuttakaan olti, ettei kaupungeissa ole yhtään hänen muksaansa nimettyä katu? Kuka on taiteilija, jonka terveyttä edistävät piirustuksia koululaisensa ovat katselleet 120 vuoden ajan? Kuka naispuolinen taiteilija on inspiroinut Eppu Normaalin koskettavan laulun "Maarheellisten laulujen maa"? Kuka on vaasalainen taiteilija, jonka piirustukset olivat osayksinä siihen, että Suomessa oli historian alussa kiertolaki? Kuka on vaasalainen taiteilija, jonka tulo on presidentin kansliassa? Tämän kuuluisa taiteilija on teltori Alexandra Theodora Frosterus-Sältin.

Lapsuus

Alexandra Frosterus syntyi 6. joulukuuta 1837 Inkoossa. Hänen vanhempiensa olivat teologian professori Benjamin Frosterus ja Wilhelmina Sofia af Odolin. Benjamin Frosterus oli syntynyt Podajärvellä 28. joulukuuta 1792, Kalajoen kirkkoherran Johan Frosteruksen ja tämän ensimmäisen vaimon Marion Westryntäin poikana. Robert Frosterus, Kuopion ensimmäinen piispa, oli hänen veljensä. Benjamin Frosterus väiteli teologiassa vuonna 1821 ja vihittiin papiksi 1824. Hänestä tuli kirkkohistorian professori vuonna 1829. Benjamin muutti perheineen 1. toukokuuta 1838 Vaasaan. Hänestä tuli silloiselta nimeltään Mustasaaren ja Vaasan seurakunnan kirkkoherra. Alexandra vietti lapsuutensa Hagas pappilassa. Talo seisoo edelleen samalla paikalla lähellä Vanhaa Vasa ja toimii nykyään Vaasan ruotsinkielisen seurakunnan edustustilana.

Alexandra Theodora Frosterus-Sältin 1860-luvulla (Museolaitos, kuva väritetty)

GOOGLE TRANSLATE

Google Translate kan 249 språk, inklusive samiska! Men inte Närpesdialekten!

Samiska språket och flera ryska minoritetsspråk ingår i Translates språkurval.

Google Translaten kielivalikoima on laajentunut avsevärt med 110 nya språk. Detta är den största expansionen i översättningsverktygets historia och innebär att det totala antalet språk nu uppgår till 249. Bland de nya språken finns flera minoritetsspråk, av vilka det viktigaste är tillägget av samiska språk. De samiska språken talas av cirka 40 000 personer i Norden och Ryssland, och de riskerar att försvinna. Med Google Translate kan samisktalande personer enkelt översätta text till andra språk och vice versa, vilket hjälper dem att kommunicera med en bredare publik och bevara sitt språk.

Andra nya språk är:

Minoritetsspråk i Ryssland: udmurtiska, komiska, mariska, karelska, mordvinska språk (mordovia-ersa och mordovia-moksha), tjuvasj och basjkir, tatariska, avariska, jakutiska, burjatiska etc.

Andra språk: hausa, yoruba, igbo, amhariska, oromo, somaliska, zululu, xhosa, shona, walesiska, gaeliska (iriska och skotska), korsikanska, hawaiianska, tahiti, maori, etc.

Det är dock viktigt att notera att Närpesdialekten för närvarande inte finns med i Google Translates språklista. Förhoppningsvis kommer den att läggas till i framtiden så att människor som talar Närpesdialekten kan dra nytta av detta kraftfulla översättningsverktyg.

Vad innebär detta för dig?

Om du talar ett av de 110 nya språken kan du nu använda Google Översätt för att översätta text till de andra 260 språken. Detta kan vara användbart i många olika situationer, till exempel:

Resor: Du kan översätta gatuskyltar, menyer och annan text i ett främmande land.

Arbete: Du kan översätta dokument, e-post och annat material mellan olika språk.

Håll kontakten med släkt och vänner: Du kan översätta konversationer och meddelanden mellan olika språk.

Fler förbättringar är på gång

Förutom att lägga till nya språk har Google också förbättrat noggrannheten i översättningar av befintliga språkpar. Företaget använder nya maskininlärningsmodeller och tekniker för att förbättra översättningskvaliteten och har uppnått betydande förbättringar i många språkpar.

Google Translate är ett kraftfullt verktyg som kan hjälpa människor att kommunicera mellan olika språk. Att utöka med 110 nya språk och förbättra noggrannheten i befintliga språkpar kommer att göra tjänsten ännu mer användbar och effektiv.

Målet är att Google translate ska kunna 1 000 språk av alla språk som talas i vår värld.

Även om Translate inte förstår Närpesdialekten försöker den ändå översätta denna nyhetstexten till just denna dialekt. Det lyckas dock inte riktigt. Vad tycker du själv om "översättningen" nedan:

Google Translate å häidär 110 nya språttjen – men vi väntar nou på närpesiskan!

Hörni, Google Translate har vorte riktigt stort nu när tåm har lagt ti heila 110 nya språk. Hä e den största ändringen i hela historien för tåm, å nu finns hä totalt 249 språk i maskinin. Bland tåm nya språttjen finns måånga små språk, å hä som e viktiast för oss e att samiskan e me nu. Samiskan talas av ungefär 40 000 människor i Norden å Ryssland, å hä e ju språk som helder på å försvinner. Me Google Translate kan tåm som talar samiska lätt översätt text ti andra språk å tvärtom, så tåm kan pråt me folk å räid opp språtje sitt.

Andra nya språk som har kommi me e: Små språk i Ryssland: udmurtiska, komiska, mariska, karelska, mordvinska (ersa å moksja), tjuvasjiska, basjkiriska, tatariska, avariska, jakutiska, burjatiska å så vidare. Andra språk: hausa, yoruba, igbo, amhariska, oromo, somaliska, zulu, xhosa, shona, walesis-

ka, gaeliska (iriska å skotska), korsikanska, hawaiianska, tahitiska, maori, å så vidare.

Men hä som e så synd e att närpesdialektin int finns me på liston ännu. Vi får hoppas att tåm lägger ti den nån gång i framtid, så att vi som talar närpesiskan konna ha nytta av det häär verktyje.

Vad betyder hä häär för de? Om du talar någå av tåm hääär 110 nya språttjen, kan du nu använd Google för ti översätt text ti tåm andra 260 språttjen. Hä kan va bra i måånga situationer, som ti exempel:

När man e ut å reiser: Du kan översätt vägs-kyltar, matsedlar å allt möjligt i andra länder.

I arbejde: Et kan översätt papper, e-post å annat som behövs mellan olika språk.

Håll kontakten me släkt å vänner: Du kan översätt va folk skriver å säger på nätet.

Hä kombär meira förbättringar Förutom att tåm lägger ti nya språk, har Google också vorte bätter på tåm språttjen som redan fanns. Tåm använder nya smarta datamodeller för ti få översättningarna ti var riktigt bra.

META - EN NY ARTIFICIELL INTELLIGENS

AI-kriget blir hetare: META AI errövrar Finland - är det här slutet för CHATGPT?

Våren är här, men på teknikfronten råder det fullt krig. Mark Zuckerbergs senaste vapen, Meta AI, landar nu med dunder och brak i svenskarnas fickor. Men gör den oss smartare – eller är det bara ett nytt sätt att dammsuga oss på data?

Överallt där du redan är

Där ChatGPT kräver en egen app och Google Gemini litar till sökmotorns kraft, slår Meta AI till där vi spenderar mest tid: på Facebook, Instagram och WhatsApp.

Meta AI bygger på den senaste Llama-modellen och är inte bara ett chattfönster. Den är integrerad direkt i dina flöden. Du kan be den planera inköpslistan för stugresan direkt i familjegruppen på WhatsApp, eller analysera stilen i din Instagram-bild med ett enkelt kommando.

Varför sägs Meta vara "bättre"?

Metas största trumfkort är sömlösheten. Du behöver aldrig byta app för att få svar. Dessutom tar de nya Ray-Ban Meta-glasögonen tekniken ett steg längre: du kan fråga "Hej Meta, vad är det för byggnad jag tittar på?" och AI:n svarar direkt i ditt öra baserat på vad kameran ser.

Fördelar med Meta AI jämfört med de gamla jättarna:

Integration: Den bor i appar du redan använder dagligen.

Snabbhet: Llama-arkitekturen är känd för att vara blixtsnabb och effektiv.

Multimodalitet: Den är extremt vass på att skapa bilder och redigera innehåll direkt i sociala medier.

"Detta är AI-världens schweiziska armékniv. Det är inte bara ett verktyg, utan en del av vårt sociala liv", säger en teknikexpert.

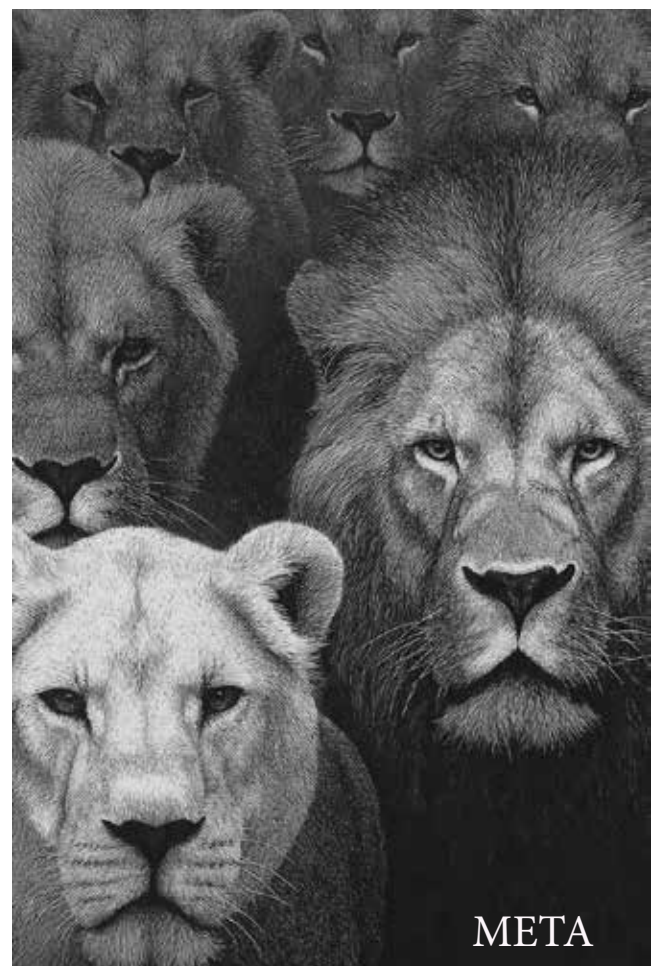
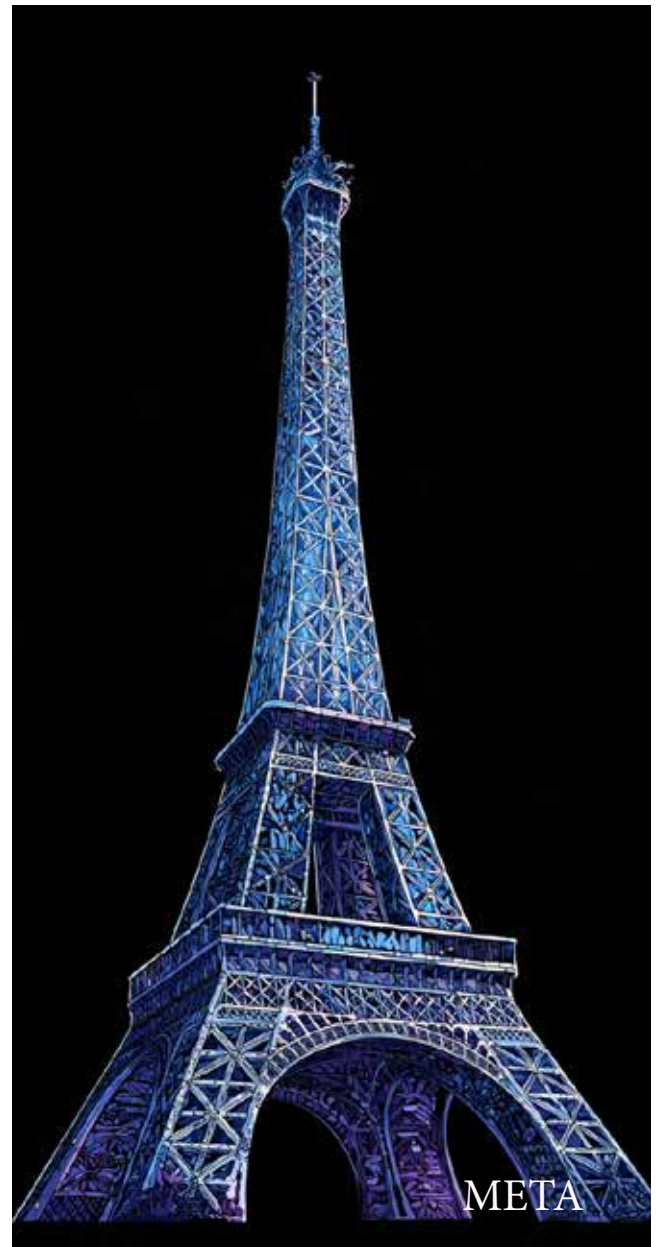
Är den verkligen kungen på tronen?

Även om Meta AI briljerar i vardagen, håller ChatGPT fortfarande ställningarna när det gäller djupa akademiska analyser och avancerad kodning. Meta är optimerad för konversation och underhållning, medan konkurrenterna satsar mer på teknisk precision.

I Norden väcks också stora frågor kring integritet. Meta använder offentliga inlägg från Facebook och Instagram för att träna sin AI, vilket har fått datainspektioner att höja på ögonbrynen. Som användare har du rätt att neka, men det kräver ofta att du gräver djupt i inställningarna.

Smidighet eller integritet – vad väljer du?

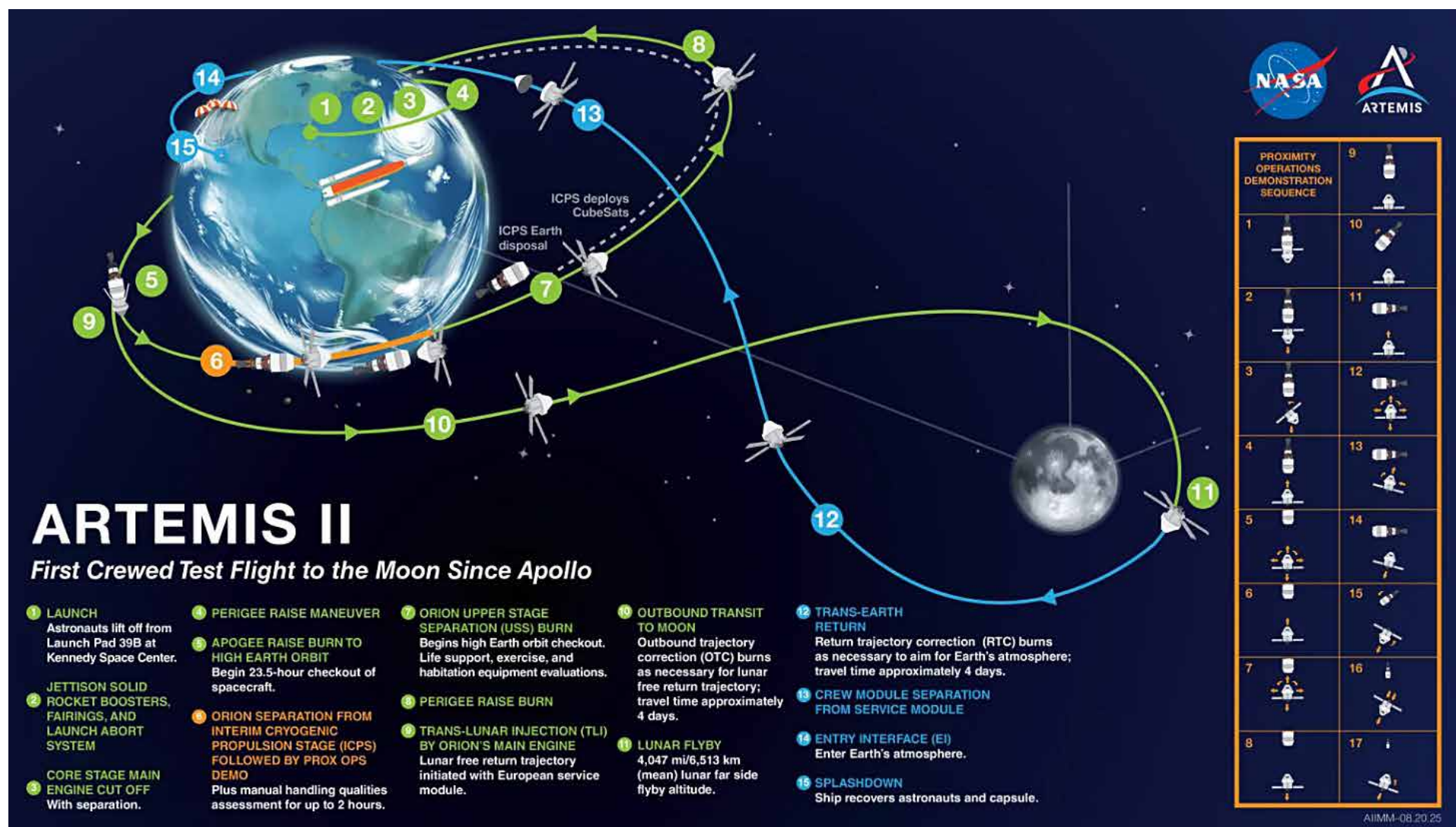
Meta AI är utan tvekan den mest "sociala" av alla AI-tjänster. Den kanske inte är världens smartaste professor, men den är den där kvicktänkta kompis som alltid finns till hands i din chattgrupp. Är den bättre? Det beror helt på om du värderar bekvämlighet högre än din personliga data.

LÄSNING

ARTEMIS II

**NASA förbereder den historiska Artemis II- månfärden, den första på 50 år
Avfärd mellan den 6 och 11 februari?**

NASA närmar sig start av Artemis II, ett historiskt bemannat rymduppdrag som ska föra astronauter runt Månen för första gången på över femtio år.

Rymdraketen SLS och rymdfarkosten Orion har flyttats till Kennedy Space Center i Florida för sista förberedelser inför uppskjutningen, som tidigast planeras den 6 februari 2026. Den tio dagar långa resan kommer inte att landa på månens yta, men astronauterna ska testa avgörande system för livsuppehållning, navigering och kommunikation inför framtida landningar.

Besättningen består av kommandör Reid Wiseman, pilot Victor Glover, uppdragsspecialist Christina Koch samt den kanadensiska rymdorganisationens astronaut Jeremy Hansen. De kommer att färdas längre bort från Jorden än någon människa gjort sedan Apollo-eran. Nästa stora milstolpe är en så kallad

wet dress rehearsal, där raketens tankning och nedräkningsprocedurer ska testas inför den verkliga star-ten.

Artemis II är det första bemannade uppdraget inom NASA:s Artemis-program, vilket syftar till en hållbar återkomst till Månen och senare bemannade uppdrag till Mars. Erfarenheterna från detta uppdrag förväntas bli avgörande för planeringen av Artemis III, som siktar på en bemannad månlandning.

Rymdexperter beskriver uppdraget som ett viktigt steg i mänsklighetens utforskning av rymden, med test av system och procedurer som är nödvändiga för framtida längre rymdresor.

Källa: Final Steps Underway for NASA's First Crewed Artemis Moon Mission - NASA
Bilder: NASA

ARTEMIS II

Astronauterna som ska flyga runt månen

NASA:s Artemis II-uppdrag förbereder sig för att sända människor runt månen för första gången på över femtio år. Fyra erfarna astronauter från NASA och den kanadensiska rymdorganisationen (CSA) är utvalda att delta i den planerade tio dagar långa resan,

som ses som ett viktigt steg inför framtida månlandningar och djupare rymdutforskning.

Reid Wiseman är befälhavare för Artemis II och har tidigare flugit i rymden som flygingenjör på Internationella rymdstationen (ISS). Han valdes till NASA-ast-

ronaut 2009 och har loggat över 165 dagar i rymden. Wiseman har också tjänstgjort som chef för Astronaut Office, där han lett astronautkåren innan han fick sin nuvarande uppgift.

Som pilot för missionen finns Victor Glover, en erfaren testpilot och flygingenjör. Glover var

pilot på SpaceX:s Crew-1-uppdrag till ISS och har samlat tusentals flygtimmar på över 40 olika flygplanstyper.

Christina Koch kommer att tjänstgöra som missionsspecialist. Hon slog rekord för den längsta sammanhängande rymdfärden av en kvinna med 328 dagar ombord på ISS och deltog i flera historiska rymdpromenader, inklusive de första helt kvinnliga rymdpromenaderna.

Den fjärde medlemmen är Jeremy Hansen, missionsspecialist från CSA. Hansen blir den första kanadensaren att flyga bortom låg jordbana på ett bemannat uppdrag. Han valdes till astronaut 2009 och har arbetat med operationsroller vid NASA:s Mission Control Center.

Tillsammans representerar dessa fyra astronauter en internationell mix av erfarenhet och skicklighet inför nästa kapitel i mänsklighetens utforskning av rymden.

UKRAINE PRESIDENT

USA

The President Granted National Status to the State University “Kyiv Aviation Institute” and Met with Its Students

COPYRIGHT: The Presidential Office of Ukraine. All materials featured on this site are licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International. The use of any materials posted on the website is permitted provided you link to www.president.gov.ua regardless of full or partial use of materials.

STATEMENT FROM THE PARENTS OF ALEX PRETTI, MICHAEL AND SUSAN PRETTI

"We are heartbroken but also very angry.

"Alex was a kindhearted soul who cared deeply for his family and friends and also the American veterans whom he cared for as an ICU nurse at the Minneapolis VA hospital. Alex wanted to make a difference in this world. Unfortunately he will not be with us to see his impact.

"I do not throw around the hero term lightly. However his last thought and act was to protect a woman. The sickening lies told about our son by the administration are reprehensible and disgusting. Alex is clearly not holding a gun when attacked by Trump's murdering and cowardly ICE thugs. He has his phone in his right hand and his empty left hand is raised above his head while trying to protect the woman ICE just pushed down all while being pepper sprayed.

"Please get the truth out about our son. He was a good man. Thank you."

VECKANS KONSTUPPLEVELSE

Jeanette Möller
5.1.1825, Stockholm
25.3.1872, Düsseldorf
Drottning Kristina och rikskansler Axel Oxenstierna, 1856
Finlands Nationalgalleris samling / Konstmuseet Ateneum
Foto: Finnish National Gallery / Aleks Talve

1984
EN ROMAN AV
George Orwell
Del 16

“Sådär, kamrater! Det är så jag vill se dig göra det. Titta på mig igen. Jag är trettionio år och har fött fyra barn. Titta nu.” Hon böjde sig ner igen. “Du ser, mina knän är inte böjda. Ni kan alla göra det om ni vill”, tillade hon och rätade på sig. “Vem som helst under fyrtiofem är fullt kapabel att röra vid tårna. Vi har inte alla privilegiet att slåss i frontlinjen, men vi kan åtminstone hålla oss i form. Kom ihåg våra pojkar på Malabarfronten! Och sjömännen i de flytande fästningarna! Tänk bara vad de måste stå ut med. Försök nu igen. Det är bättre, kamrat, det är mycket bättre”, tillade hon uppmuntrande när Winston med ett våldsamt utfall lyckades röra vid hans tår med oböjda knän för första gången på flera år.

Med den djupa, omedvetna suck, som inte ens teleskärmens närhet kunde hindra honom från att ge ifrån sig när hans dagsverke började, drog Winston pratskriften mot sig, blåste dammet ur dess munstycke och satte på sig sina glasögon. Sedan rullade han ut

och klippte ihop fyra små cylindrar med papper som redan hade ramlat ut ur pneumatikröret på höger sida av skrivbordet.

I väggarna i båset fanns tre öppningar. Till höger om speakwrite, ett litet pneumatiskt rör för skrivna meddelanden; till vänster, en större för tidningar; och i sidoväggen, inom bekvämt räckhåll för Winstons arm, en stor avlång slits som skyddas av ett trådgaller. Det sista var för bortskaffande av returpapper. Liknande slitsar fanns i tusental eller tiotusentals i hela byggnaden, inte bara i varje rum utan med korta mellanrum i varje korridor. Av någon anledning fick de smeknamnet minneshål. När man visste att något dokument skulle förstöras, eller till och

med när man såg en papperslapp ligga överallt, var det en automatisk åtgärd att lyfta på fliken till närmaste minneshål och släppa ner den, varpå den virvlade iväg med en ström av varm luft till de väldiga ugnar som var gömda någonstans i byggnadens skrymslen.

Winston granskade de fyra papperslapparna, som han hade rullat ut. Var och en innehöll ett budskap på bara en eller två rader, på den förkortade jargongen – egentligen inte nyspråk, men som till stor del bestod av nyspråksord – som användes i ministeriet för interna ändamål. De sprang:

Times 17.3.84 bb tal felrapporterat afrika rätta till

Times 19.12.83 prognoser 3 yp 4:e kvartalet 83 tryckfel verifiera aktuell fråga

gångar 14.2.84 miniplenty felciterad choklad korrigera

gångar 3.12.83 Rapportering bb Dayorder DoublePlusUngood Refs Unpersons omskrivning fullwise Upsub antefiling.

Med en svag känsla av tillfredsställelse lade Winston det fjärde budskapet åt sidan. Det var ett invecklat och ansvarsfullt arbete som det var bäst att ta itu med det sist.

HUMOR FÖR ETT- HUNDRA ÅR SEDAN

VAGABONDER EMEL- LAN.

Kalle:

— Hörr’u du, Pelle, vi är allt bättre lottade än alla grevar nrh baroner.

Pelle:

— Hur så då?

Kalle:

— Jo, sirrdu, vi kunna inte gifta oss under vårt stånd.

VARFÖR?

Gossen: — Mamma, hur tuppen hår? Mamman: — Nej, tuppen har fjäder.

Gossen: — Varför har den kam då?

MODERNT KRUT.

Korprulen: — Kun 4711 säja mej varför kulbanan är hågformig? 4711: — Dä’ a” la krokigt krut i putronen.

MOTHUGG.

Värden (argt) :

— Sedan ni supit er fulla på andra lokaler kommer ni hit!

Gästen:

— Na-na-tur-ligtvis! I ny-nyktert tillstånd går väl ingen på er sy-sylta!

ÄTA OST PÅ KVÄLLEN

Larsson: „Jag vet inte varav det kommer sig, men då jag äter ost på kvällen, kan jag inte sova.” Lisa: „Med mig är det alldeles tvärtom, när jag sover, kan jag inte äta ost.”

ARBETET ADLAR

Prästen; „Det ligger ingenting förnedrande i att arbeta, Jonas. Jonas; „Nej, det predikar jag också alltid för hustru.

LOGISKT

Elbert H. Gary, directör för The United States Steel Corporation är känd för sina träffande svar. En dam frågade honom en dag: Tror ni att stålaktierna kommer att gå upp eller ned? Ja, blev svaret, det tror jag. De står sällan stilla och de kan inte gå åt sidan

BEGÅVAD FAMILJ

Ni är en ofantligt talangfull familj, sade den artiga gästen. Er son blåser flöjt, er hustru är pianist or dotter

violinist. Vad är ni själv? Pessimist, blev svaret.

BEGÅVAD FAMILJ

Ni är en ofantligt talangfull familj, sade den artiga gästen. Er son blåser flöjt, er hustru är pianist or dotter violinist. Vad är ni själv? Pessimist, blev svaret.

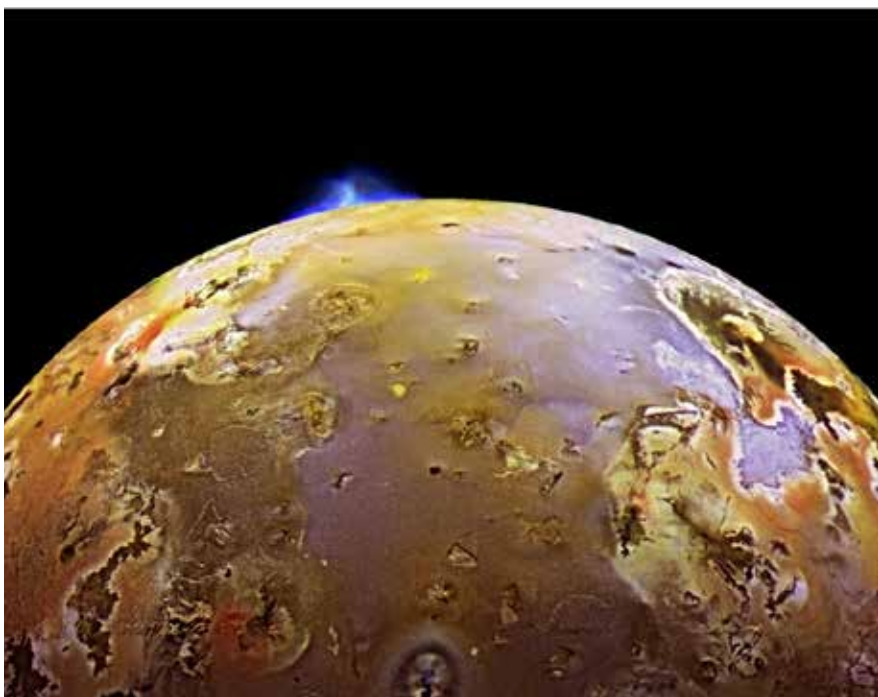
ÅSKVÄDER

Herrn: Det var ett förskräckligt åskväder i natt... Frun: O, gud, varför väckte du mig inte? Du vet att jag inte kan sova när åskan går!

KORT KLÄNNING

En ny synpunkt. Herr och fru Mattson vänta gäster till middagen och herr Mattson granskar kritiskt sin hustrus klänning. Är den inte en smula djärv? framkastar han. Lite för kort och lite för urringad? Jag vill säga dig en sak, säger fru Mattson. De ha kommit för att träffa mig. Det är mig de vill se och inte klänningen eller hur?

Astronomic picture of the week:

Volcano Erupts on Io (Galileo) (2020-38-4721-Image).png

NASA's Galileo spacecraft captured this image of a volcanic eruption on Io in 1997. Io is the most volcanically active world in the solar system, thanks to constant flexing brought on by the gravitational push and pull from Jupiter as well as fellow moons Ganymede and Europa. The extreme tidal forces generate a tremendous amount of heat within Io, keeping much of its subsurface crust in liquid form seeking any available escape route to the surface to relieve the pressure. Hundreds of huge volcanoes cover a surface only slightly larger than the Moon, with erupting lava fountains reaching dozens of miles high.

IMAGE: NASA, NASA-JPL, DLR
Public domain

BLOGGSKRIBENTER

Skriv i *Wasa Dagblad*
– Vi söker blogg-författare!

Älskar du att dela med dig av dina tankar, erfarenheter eller kunskaper? *Wasa Dagblad* söker nu engagerade blogg-skribenter som vill skriva intressanta och inspirerande texter för våra läsare.

Oavsett om du gillar att skriva om lokala nyheter, kultur, livsstil, företagande eller personliga reflektioner – din röst är välkommen hos oss!

Att skriva för *Wasa Dagblad* är ett utmärkt sätt att nå en bredare publik, knyta kontakter och utveckla din kreativitet. Ingen tidigare erfarenhet krävs – allt du behöver är idéer och entusiasm! Vi uppskattar olika perspektiv och nya röster som speglar vår gemenskap.

Intresserad? Skicka din blogg-idé eller ett kort prov till oss, så publicerar vi gärna dina texter. Var med och gör *Wasa Dagblad* till en plats för meningsfulla diskussioner och engagerande berättelser!

Kontakta oss på wasadagblad@gmail.com för mer info. Vi ser fram emot att höra av dig!

WASA DAGBLAD

En modern tidning med en layout med drag av 1870-talets press. . På den tiden hade tidningar bara 4-8 sidor. Mycket text, men inga bilder alls, så det är mycket att läsa på några sidor.

Tidningen innehåller citat från gamla dagstidningar hämtade från Riksarkivet (digi.kansalliskirjasto.fi). GPT3, Gemini, Aria och Monica gör en del av det rutinmässiga redigeringsarbetet, t.ex. översättning, korrekturläsning och skrivande av korta notiser. Alla texter har granskats av journalister och redaktionen ansvarar för texternas innehåll.

Wasa Dagblad är en publikation av dagstidningstyp som än så länge utkommer på söndagsmorgnar. Men vårt mål är att den ska komma ut varje morgon i framtiden.

Tidningen finns tillgänglig gratis på nätet.

Läsarnas texter är välkomna! Tidningen är lokalt ägd och kommer att fortsätta att vara det.

Chefredaktör är Hans Björknäs.
Redaktion: *Wasa Dagblad*, Skolhusgatan 37 B 7, 65100 *Vasa*, tel. +358-40-5462455.

Redaktionen i *Helsingfors*: *Wasa Dagblad*, Andra linjen 9 B 36, 00530 *Helsingfors*. Telefon +358-40-5462455. Annonser kan sändas via e-post i jpg-format, ta gärna kontakt med redaktionen. .

E-post: wasadagblad@gmail.com

FRÅN LÄSARNA

Vi tar väldigt gärna emot inlägg från våra läsare. Kommentarer, historier, minnen, debatt, nyheter från hemorten. Sannolikt kommer detta att vara den viktigaste delen i denna vår tidning. Men utrymmet är ju begränsat, så skriv gärna rätt så kort! Så sänd gärna inlägg till: wasadagblad@gmail.com

ANNONSERA I WD

Det kan ha ett visst PR-värde att vara bland de första som annonserar i denna historiska och hypermoderna dagstidning. Sänd annonser till wasadagblad@gmail.com som jpg, tiff eller png,

WASA DAGBLAD
wasadagblad@gmail.com

HOROSKOP FÖR FEBRUARI 2026

Februaris skämtsamma stjärnprognos

Väduren (21 mars–19 april)
Din energi skulle kunna driva en hel skidort, men kom ihåg: alla uppskattar inte spontana skidutflykter – särskilt inte utan skidor.

Oxen (20 april–20 maj)
Ditt huvudmål i februari? Hålla dig så nära dina ullstrumpor som möjligt och så långt borta från snöskyffeln du kan.

Tvillingarna (21 maj–20 juni)
Din kommunikation är på topp! Synd bara att inte alla är redo att ta emot 12 röstmeddelanden i rad.

Kräftan (21 juni–22 juli)
Romantik ligger i luften – eller så är det bara grannens sista pepparkaksbak. Oavsett vilket, ditt hjärta börjar smälta!

Lejonet (23 juli–22 augusti)
Du är som vintersolen – sällsynt men strålande när du väl dyker upp. Februari är din tid att glänsa!

Jungfrun (23 augusti–22 september)
Du är redo att organisera allt – inklusive grannens hall. Men tänk på att alla inte uppskattar oförutsedda strukturförändringar.

Vågen (23 september–22 oktober)
Rättvisa är viktigt för dig, men i februari ställs du inför en svår fråga: vem får den sista semlan?

Skorpionen (23 oktober–21 november)
Din mystiska utstrålning är magnetisk, men försök att inte vara för hemlighetsfull. “Kanske jag kommer, kanske inte” är inget bra svar på en inbjudan.

Skytten (22 november–21 december)

Din äventyrlust är stark, men februari påminner dig om att kontrollera isens tjocklek – både bildligt och bokstavligt.

Stenbocken (22 december–19 januari)
Du jobbar hårt, men kom ihåg: kalkylblad är inte mat. Ta en paus och unna dig något gott – gärna med extra grädde.

Vattumannen (20 januari–18 februari)
Februari boostar din kreativitet, men alla är inte lika entusiastiska över ditt försök att övertyga dem om att isbad är “avkopplande.”

Fiskarna (19 februari–20 mars)
Du drömmer redan om våren, men februari har fortfarande några överraskningar kvar – som oväntade snöfall och kanske ett spontant dejt-förslag!

